

**ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“**

**ФАКУЛТЕТ „СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И КОМПЮТЪРНИ НАУКИ“
КАТЕДРА „ПСИХОЛОГИЯ“**

МАРИЯН ПАНТАЛЕЕВ ФИЛИПОВ

**СТИМУЛИРАНЕ НА САМОРЕГУЛАЦИЯТА И МОТИВАЦИЯТА НА
УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ИНТЕГРИРАНЕ НА ПСИХОЛОГИЧЕН ПОТОК В
ОБРАЗОВАНИЕТО**

АВТОРЕФЕРАТ

на дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“,
професионално направление 3.2 „Психология“,
докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“

Научен ръководител:
доц. д-р Миглена Кръстева-Иванова

**Варна
2024 г.**

**ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“
ФАКУЛТЕТ „СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И КОМПЮТЪРНИ НАУКИ“
КАТЕДРА „ПСИХОЛОГИЯ“**

МАРИЯН ПАНТАЛЕЕВ ФИЛИПОВ

**СТИМУЛИРАНЕ НА САМОРЕГУЛАЦИЯТА И МОТИВАЦИЯТА НА
УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ИНТЕГРИРАНЕ НА ПСИХОЛОГИЧЕН ПОТОК В
ОБРАЗОВАНИЕТО**

АВТОРЕФЕРАТ

на дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“,
професионално направление 3.2 „Психология“,
докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“

Научен ръководител:
доц. д-р Миглена Кръстева-Иванова

Рецензенти:
доц. д-р Ваня Христова
проф. д-р Севджихан Еюбова

**Варна
2024 г.**

Дисертационният труд е в общ обем 197 страници. Състои се от увод, изложение в пет глави, библиография и приложения. Към труда са приложени 11 таблици. Ползваната библиография включва 97 източника, сред които, книги, монографии, статии, интернет сайтове. Във връзка с темата на дисертационния труд са направени три публикации.

Дисертационният труд е обсъден от катедра „Психология“ и е насочен за защита пред научно жури.

Авторът на дисертационния труд е докторант на самостоятелна подготовка по професионално направление „Психология“, докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“ на ВСУ „Черноризец Храбър“, гр. Варна.

Защитата на дисертационният труд пред научно жури ще се състои на 09.08.2024 г. от 15.00 ч. в заседателната зала на ВСУ „Черноризец Храбър“.

Материалите по защитата са на разположение в канцеларията на катедра „Психология“ и на сайта на университета.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

1. Въведение

Във времена, когато технологиите преобладават във всеки аспект от живота ни, особено въздействието им върху мотивацията и саморегулацията на учениците става все по-значимо. Технологиите, създадени за облекчаване и обогатяване на ежедневието, често не са оптимизирани за образователни цели, което води до уникални предизвикателства в учебната среда.

Съвременните ученици, заобиколени постоянно от смартфони, таблети и компютри, се сблъскват с постоянни разсейващи фактори. Тези технологии предлагат непрекъснат поток от информация и забавление, който може да отклонява вниманието от учебния процес. Тази непрестанна стимулация създава проблеми с поддържането на фокус и развиването на дългосрочни стратегии за учене. С течение на времето, това може да доведе до намалена способност за саморегулация, която е ключова за успешното академично представяне.

Постоянната употреба на технологии също променя начина, по който учениците възприемат мотивацията. Социалните медии и видеоигрите често предлагат бързи и непосредствени възнаграждения, които са в остър контраст с по-бавните и постепенни награди от академичните постижения. Това може да води до развитие на предпочитания към краткосрочни удоволствения и да ослаби вътрешната мотивация, която е необходима за дългосрочно ангажиране с учебния процес. Технологиите също въвеждат очакването за незабавна обратна връзка, което е в разрез с реалностите на образователния процес, където обратната връзка и постиженията често идват по-бавно. Това може да доведе до фрустрации и недоволство при учениците, когато се сблъскат с академични предизвикателства, които изискват време и усилия.

За да се справим с тези предизвикателства, е необходимо да се разработят стратегии, които подпомагат развитието на умения за саморегулация и вътрешна мотивация в образователния контекст. Това изисква целенасочено включване на образователни практики, които не само насърчават активното учене, но също така помагат на учениците да развият способността да се концентрират и да устояват на разсейванията, предоставяни от технологиите. В този контекст, важно е да се обучат учениците как да балансират употребата на технологии с академичните изисквания, като се развиват стратегии за ефективно времево планиране и управление на ресурсите.

Освен това, критично е да се стимулира разрастването на личната мотивация. Това може да се осъществи чрез организирането на образователни пространства, които са привлекателни, динамични и свързват ученето със знания приложими в живота. Включването на проекти и активности с реална стойност и приложение дава възможност на учащите да разберат важността на своето образование и да култивират по-силен интерес към учебните си материали.

В ерата на дигиталните технологии и постоянно развиващите се образователни методи, е представен проект за създаване на образователен портал, който преосмисля традиционните подходи към обучението. Отличаващ се с инклузивност и гъвкавост, този портал е предназначен да обедини разнообразни потребители - от свободни преподаватели до самообучаващи се индивиди, от хора с увреждания до възрастни обучаеми, както и образователни иноватори и родители. Той предлага отделни взаимосвързани образователни модули, които са проектирани така, че изложеният в тях образователен материал, лесно да може, да бъде непрекъснато надграждан и адаптиран от самите потребители.

Целта на този проект е да създаде динамична и интерактивна образователна среда, където обучението не е ограничено от физически, социални или възрастови бариери. Това е платформа, която цени знанието и опита на всеки индивид и насърчава колективното учене и сътрудничество. Тук всяка идея и всяко ново знание намират място и могат да бъдат разширени и обогатени от цялата общност. Тази иновативна образователна инициатива предлага не само нов начин на учене, но и нов начин на мислене за образованието в 21-ви век.

Разбира се подобна образователна платформа би представлявала особен интерес за редица институции, различни общности и обикновенни хора:

- **Общността на свободни преподаватели и самообучаващи се:** Хора, които не са формално част от образователната система, но имат страст към обучението и споделянето на знания, биха могли да създават и споделят свои образователни материали.
- **Хора с увреждания:** Платформата предоставя възможност за инклузивно обучение, като позволява на хора с различни видове увреждания да участват активно в образователния процес, както в ролята на обучаеми, така и на обучаващи.
- **Възрастни обучаеми и обучение през целия живот:** Възрастните, които искат да продължат своето образование или да се обучават в нови области, биха намерили полза от такава платформа, където могат да избират и адаптират материали според своите интереси и нужди.
- **Образователни иноватори и разработчици на софтуер:** Такива професионалисти биха могли да използват платформата за тестване и развитие на нови образователни подходи и технологии.
- **Неправителствени организации и образователни активисти:** Тези организации биха могли да използват платформата за разпространение на образователни материали в области като гражданско образование, устойчиво развитие и други социално значими теми.
- **Родители и частни учители:** Родители, които търсят разнообразни и адаптивни образователни ресурси за своите деца, особено при домашно обучение, биха намерили полза от такава платформа.

- Млади предприемачи и стартиращи компании: Тези потребители могат да използват платформата за разработване и тестване на свои образователни проекти и идеи.

Проектът за създаване на този иновативен образователен портал представлява важна стъпка към разширяването на границите на традиционното обучение. С внедряването на описаните технологии, този портал отваря вратата към богат и разнообразен учебен опит, достъпен за всички. Важността на проекта се крие в неговата способност да адаптира и надгражда образователния материал според нуждите и предпочитанията на различни потребители, което го прави уникален и ценен ресурс.

2. Актуалност на проблема

Актуалността на разглежданите в дисертацията проблеми се извява в няколко ключови аспекти, които са от особена важност за съвременното образование:

Промени в образователните нужди: Съвременният образователен ландшафт е подложен на бързи промени, диктувани от технологичното развитие и изменящите се обществени и икономически условия. Традиционните методи на преподаване често се оказват неадекватни за справяне с новите предизвикателства, като липса на ангажираност и мотивация сред учениците, което изисква нови подходи за стимулиране на активното и смислено учене.

Технологични иновации в образованието: Навлизането на информационните технологии в класните стаи предлага уникални възможности за персонализирано обучение, което може да отговори на индивидуалните нужди на всеки ученик. Технологиите като геймификация, интерактивни образователни платформи и дигитални помощници (като персонални ментори) могат значително да подобрят учебния процес и да повишат учебната ефективност.

Психологични аспекти на обучението: Съвременната психология на обучението акцентира върху важността на саморегулацията, мотивацията и психологическия поток в образователния процес. Разбирането и интегрирането на тези концепции в образователните стратегии са критични за развитието на устойчиви учебни навици и повишаване на академичната постижимост на учениците.

Нужда от нови образователни стратегии: Постоянно нарастващите изисквания за адаптивност и иновативност в образованието налагат разработването и прилагането на нови образователни модели и стратегии, които могат ефективно да интегрират технологиите и да отговарят на изменящите се образователни нужди.

Социална адаптация и интеграция: В съвременното образование се налага все по-голям акцент върху развитието на социални умения и компетенции, което може да бъде подпомогнато чрез колаборативни учебни подходи и проекти. Това също така подпомага социалната интеграция и развива критичното мислене.

Тези теми са изключително актуални и важни за развитието на ефективни и съвременни образователни системи, които могат да подготвят учениците за успешно справяне с предизвикателствата на съвременния свят. Образователният портал, разгледан в дисертацията, представлява иновативно решение, което се стреми да адресира тези проблеми и да предложи практически решения за подобряване на образователния процес.

3. Изследователски проблем и авторова теза.

3.1. Изследователски проблем

Изследователският проблем в дисертацията е съсредоточен върху използването на съвременни технологични методики за стимулиране на мотивацията, саморегулацията и психологическия поток при учениците, с цел подобряване на тяхното желание и ангажираност за получаване на нови знания. Проблемът произтича от наблюденията, че традиционните образователни методи често не успяват адекватно да отговорят на индивидуалните нужди на учениците и да ги мотивират ефективно, особено в бързо развиващата се дигитална ера.

Съществената част от проблематиката се фокусира върху три основни аспекта:

Мотивация: Разработване и използване на методики, които да повишават вътрешната мотивация на учениците за учене, като се възползват от технологични иновации и интерактивни платформи.

Саморегулация: Изследване на влиянието на технологичните методики на саморегулацията при учениците, т.е. способността им да организират, контролират и оценяват своето учене в контекста на постигане на дългосрочни учебни цели.

Психологически поток: Анализ на условията и технологиите, които спомагат за влизане на учениците в състояние на психологически поток – състояние на пълно погряжение и концентрация върху учебния процес, където активностите са същевременно предизвикателни и удовлетворяващи.

Тези изследователски въпроси са актуални, тъй като решенията, които те предлагат, биха могли значително да трансформират начина, по който образованието се предоставя и възприема, правейки го по-адаптивно, персонализирано и ефективно в отговор на различните нужди и предпочитания на учениците.

3.2. Работна теза:

„Използването на съвременни технологични методики за стимулиране на мотивация, саморегулация и психологичен поток, могат значително да подобрят желанието на учениците за получаване на нови знания.“

4. Цел и задачи на изследването.

4.1. Основна цел на изследването:

Основната цел на това изследване е да се изследва връзката между саморегулацията и мотивацията на учениците в гимназиален етап на образование и тяхното постигане на състоянието, известно като психологически поток.

4.1.1. Допълнителните цели на изследването включват:

- Идентифициране и анализиране на проблемите в съвременното образование, които влияят на мотивацията, саморегулацията, и психологическия поток на учениците, чрез използване на стандартни тестове.
- Оценка на ефективността на образователен портал като средство за решаване на идентифицирани образователни проблеми, чрез анализ на анкетни резултати от ученици и учители и измерване на въздействието на неговите модули върху учебния процес.
- Сравняване на проблемите, открити чрез стандартните тестове, с решенията, предложени чрез образователния портал, за да се оцени дали порталът е ефективен инструмент за преодоляване на тези проблеми и подобряване на образователния процес.
- Изследване на въздействието на образователните технологии и портали върху мотивацията, саморегулацията, и постигането на психологически поток сред учениците в гимназиално образование, с цел подобряване на образователната практика.

4.2. Задачи на изследването

За потвърждаване на поставените хипотези и/или опровергаване се очертават следните основни задачи:

- Теоретичен преглед и анализ: Изучаване и анализиране на наличната литература относно мотивацията, саморегулацията и психологическия поток, както и разглеждане на съществуващите теоретични рамки, които обясняват тези понятия и тяхната взаимовръзка в контекста на образованието.
- Емпирично изследване на учениците: Провеждане на емпирично изследване сред учениците от 12-ти клас за идентифициране на текущото ниво на мотивация, саморегулация и постигане на психологически поток, използвайки стандартни психометрични инструменти и тестове.
- Анализ на проблемите в образователния процес: Идентифициране на конкретни проблеми в съвременното образование, които влияят на мотивацията и саморегулацията на учениците, и анализиране на тяхното въздействие върху способността на учениците да влязат в състояние на психологически поток.
- Оценка на образователния портал: Използване на анкетни методи за събиране на данни относно възприемането и ефективността на образователния портал от страна на учениците и учителите, включително оценка на отделните модули на портала.

- Сравнителен анализ: Сравняване на идентифицираните проблеми с решенията, предложени чрез образователния портал, за оценка на потенциала на портала да подобри мотивацията, саморегулацията и психологическия поток сред учениците.
- Изследване на въздействието на технологиите: Анализират се ролята и въздействието на съвременните образователни технологии, включени в портала, върху образователния процес и учебната мотивация, саморегулация и психологически поток на учениците.
- Формулиране на препоръки: Разработване на конкретни препоръки за учителите, училищните администратори и разработчиците на образователни технологии за оптимизиране на образователния процес чрез интегриране на ефективни стратегии за мотивация, саморегулация и стимулиране на психологически поток.

5. Обект и предмет на изследването

5.1. Обект:

Обект на изследването са ученици от 12-ти клас. Броят на изследваните лица варира от 110 до 130, като в рамките на изследването не са събрани демографски данни за участниците.

5.2. Предмет:

Предметът на изследването е анализът на промените в саморегулацията и мотивацията на индивидите, произтичащи от психологическото въздействие. То се фокусира върху изучаването на това как различни психологически интервенции и методи могат да повлияят на способността на учениците за самоконтрол и вътрешно мотивирано поведение, както и на процесите, които допринасят за влизането в състояние на психологически поток.

5.3. Формулираните хипотези включват:

Хипотеза 1: Съществуват значими проблеми в съвременното образование, които негативно влияят на мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците. Тези проблеми могат да бъдат идентифицирани чрез стандартни тестове.

Хипотеза 2: Образователният портал, който предлага модули за решаване на конкретни образователни проблеми, има положителен ефект върху подобряването на мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците.

Хипотеза 3: Има значима разлика между проблемите, идентифицирани в първото изследване, и ефективността на решенията, предложени чрез образователния портал във второто изследване.

Хипотеза 4: Ефективността на различните модули на образователния портал е различна, като някои модули са по-успешни от други в решаването на конкретни образователни проблеми и подобряването на учебната мотивация и ангажираност.

Хипотеза 5: Използването на съвременни технологични методики за стимулиране на мотивация, саморегулация и психологичен поток, демонстрирани в образователния портал, могат значително да подобрят желанието на учениците за получаване на нови знания.

6. Методология на изследването

6.1. Теоретичен обзор и литературен преглед

Цел: Изучаване на съществуващата литература и теоретични рамки относно мотивацията, саморегулацията и психологическия поток включително и в контекста на образованието.

Методи: Анализ на научни статии, книги и други академични източници, публикации в специализирани журналы и бази данни.

6.2. Емпирично изследване

Цел: Идентифициране на нивата на мотивация, саморегулация и психологически поток сред учениците от 12-ти клас.

Метод 1 (Количествено изследване): Използване на стандартизирани психометрични инструменти и тестове с Ликертова скала за събиране на данни относно мотивацията, саморегулацията и психологичен поток.

Метод 2 (Количествено изследване): Провеждане на анкета, съставена от изследователя, с Ликертова скала след лекции и презентации, за допълнително разбиране на въздействието на образователните технологии, интегрирани в портала.

6.3. Анализ на данните

Цел: Анализ на събраните данни за идентифициране на модели, тенденции и връзки.

Методи: Статистически анализ с използване на софтуер за статистическа обработка на данните (например SPSS), за количествен анализ на отговорите, дадени чрез Ликертова скала.

6.4. Оценка на образователния портал

Цел: Оценка на ефективността на образователния портал и неговите модули.

Методи: Анализ на анкетни данни от ученици и учителите, участвали в лекциите и презентациите на образователния портал. Анкетата ще използва Ликертова скала за оценка на различните аспекти на портала.

6.5. Сравнителен анализ

Цел: Сравняване на идентифицираните проблеми в образованието с решенията, предложени чрез образователния портал.

Метод 1: Задълбочен анализ на идентифицирани образователни проблеми от проведените тестове и анкети за откриване на причините за ниски резултати, базирани на събраните емпирични данни.

Метод 2: Анализ на събраните анкетни данни за ефективността на решенията, предложени от модулите на образователния портал.

6.6. Изводи и препоръки

Цел: Формулиране на изводи от изследването и разработване на препоръки за подобряване на образователния процес.

Методи: Синтезиране на резултатите от всички етапи на изследването и формулиране на препоръки за учителите, училищните администратори и разработчиците на образователни технологии.

7. Основни литературни източници

7.1. Седем (7) на кирилица

7.2. Деветдесет (90) на латиница

8. Теоретична и практическа значимост на резултатите от дисертационния труд

8.1. Теоретична значимост:

Обогатяване на научната литература: Резултатите от дисертацията допринасят за академичните знания по психология на обучението и образователни технологии, предоставяйки дълбок анализ на взаимодействието между съвременни технологични методики и мотивацията, саморегулацията и психологическия поток при учениците.

Развитие на теории за мотивация и саморегулация: Дисертацията тества и разширява съществуващи теоретични модели, като теорията за самоопределението и теорията на психологическия поток, прилагайки ги в контекста на съвременните образователни технологии.

Интердисциплинарни връзки: Тя съчетава психологията с образователни технологии, като демонстрира как психологическите принципи могат да бъдат интегрирани в технологичните приложения за подобряване на образователния процес.

8.2. Практическа значимост:

Подобряване на образователната практика: Резултатите предоставят на учители и образователни специалисти ценни данни за това как технологиите могат да бъдат използвани за увеличаване на мотивацията и подобряване на учебния процес. Това включва внедряване на игрови елементи, персонализирани образователни стратегии и интегрирани мултимедийни ресурси.

Разработка на нови образователни инструменти и ресурси: Резултатите могат да служат като основа за създаването на нови програми и платформи, които целят персонализация на обучението и повишаване на ангажираността и саморегулацията на учениците.

Влияние върху политиките в образованието: Резултатите предлагат доказателства, които могат да бъдат използвани за формулиране на образователни политики и практики, които насърчават интеграцията на съвременни технологии в училищата и други образователни институции.

Усъвършенстване на методите за обучение: Изследването дава практически насоки за учителите относно това как да структурират своите уроци, за да включват елементи, които спомагат за увеличаване на мотивацията и улесняване на психологическия поток, което води до по-голяма учебна ефективност.

Обучение и развитие на учители: Резултатите могат да бъдат включени в програмите за професионално развитие на учители, обучавайки ги как да използват иновативни технологии и методики за стимулиране на активно и ангажирано учене сред учениците.

Всеки от тези аспекти демонстрира значението на дисертационния труд както за теоретичната рамка на психологията и образователните науки, така и за практическото прилагане на тези знания в реални образователни контексти.

II. СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд е структуриран в увод, пет глави, библиография и приложения. Общият обем е 197 страници. Списъкът с използваната литература включва 97 източника. Приложенията включват 20 документа (над 200 страници) с таблици от емпирично изследване, проведено за целите на труда; превод на използваните за целта на изследването психологически тестове за мотивация, саморегулация и психологичен поток; описание на синергията на модулите на предложения образователен портал; два авторски въпросника, презентация на образователния портал „ Mind Link“; Описание на играта „Глобална тактика“; Психологическа оценка на компонентите на образователния портал и др.

Увод

В съвременния образователен контекст, предизвикателствата пред мотивацията и саморегулацията на учениците се изострят, особено в контекста на нарастващото разнообразие от технологични инструменти и методики. В този увод се изследва актуалността на темата, като се анализират основните проблеми в образователната система, които са свързани с недостатъчната мотивация и неефективната саморегулация на учащите. Разглежда се възможността съвременните технологични подходи като геймификация, персонализирани образователни системи и интерактивно обучение да предоставят възможни решения за тези проблеми.

Дисертацията се стреми да оцени влиянието на технологичните иновации в образованието на мотивацията и способността за саморегулация сред учениците. Целта е да се идентифицират както теоретични, така и практически аспекти на проблема, като се анализира ролята на различните образователни модули и техните ефекти върху учебния процес.

Уводът подчертава значението на междудисциплинарния подход, обединяващ психологически, педагогически и технологични перспективи, за да се изгради пълно и обективно разбиране на съвременните образователни предизвикателства и да се предложат ефективни решения. Важно е да се разгледат не само индивидуалните ученически нужди, но и широкият социален и технологичен контекст, в който образованието се развива днес.

ГЛАВА ПЪРВА

Първата глава на дисертацията озаглавена „Теоретична основа“ се фокусира върху теоретичните основи на изследването, като подробно разглежда съществуващите теории и концепции, свързани с мотивацията, саморегулацията и психологическия поток в образователния контекст. Целта е да се изгради стабилна теоретична рамка, която да подкрепи анализа на влиянието на съвременните образователни технологии върху учебния процес.

Разгледани са ключови концепции от областта на образователната психология, включително теории за саморегулацията, мотивацията и психологическият поток. Обсъждането се фокусира върху теорията на самоопределението на Райън и Деци, която акцентира на значението на автономията, компетентността и свързаността за вътрешната мотивация на учениците. Също така са включени аспекти на теорията за целеполагане, които подчертават как целите, които индивидите си поставят, влияят на тяхното учебно поведение и постижения.

Освен това, разгледана е и концепцията за психологически поток, изложена от Чиксентмихайи, която описва състоянието на пълно поглъщане в дейност, при което човек изпитва засилен фокус, ангажираност и удовлетворение. Този аспект е особено важен за проектирането на образователни дейности, които стимулират учениците и поддържат тяхното внимание и интерес.

Тези психологически теории са важни за разработването на образователни стратегии и технологични решения, които са в състояние да увеличат мотивацията и саморегулацията на учениците. Те служат като основа за въвеждането на нови технологии в образователния процес, които могат значително да подобрят учебния опит и да спомогнат за постигането на по-висока академична ефективност. Така формулираната теоретична рамка насочва приложението на съвременни образователни практики и инструменти, подкрепени от доказани психологически принципи.

В настоящата дисертация са разгледани множество психологически понятия. Ето тяхното кратко описание и приложението им:

Мотивация:

Описание: Вътрешни и външни фактори, които подтикват учениците към учене и постижения, като удоволствие от ученето или награди и оценки.

Приложение: Стимулирана чрез игрови елементи, персонализирано обучение и социални мрежи, които поддържат интереса и ангажираността на учениците.

Саморегулация:

Описание: Способността на учениците да управляват своето поведение, мисли и емоции в процеса на учене, включително поставяне на цели, планиране и самоконтрол.

Приложение: Подпомагана чрез адаптивни учебни платформи и инструменти за обратна връзка, улесняващи планирането и проследяването на учебния процес.

Психологически поток:

Описание: Състояние на пълна ангажираност и удовлетворение от дейността, при което времето минава незабележимо.

Приложение: Създаден чрез игрови механики и адаптивни системи, които водят до висока мотивация и концентрация в учебния процес.

Игровизация (геймификация):

Описание: Приложение на игрови елементи в неигрови контексти с цел повишаване на мотивацията и ангажираността.

Приложение: Поддържа интереса на учениците и създава мотивираща учебна среда чрез точки, нива, награди и предизвикателства.

Социално взаимодействие:

Описание: Влиянието на социалните мрежи и колаборативното обучение върху ученическата мотивация и ангажираност.

Приложение: Насърчава обмена на идеи и съвместното решаване на проблеми, подобрявайки учебния процес.

Обратна връзка:

Описание: Непосредствена и структурирана информация за представянето на учениците.

Приложение: Предоставя бърза и персонализирана обратна връзка, която помага на учениците да разберат своите силни и слаби страни и да се подобряват.

Персонализирано обучение:

Описание: Адаптиране на учебния материал към индивидуалните нужди и интереси на учениците.

Приложение: Увеличава вътрешната мотивация на учениците, като предоставя съдържание, съобразено с техните интереси и ниво на умения.

Критическо мислене:

Описание: Способността да се анализира, оценява и синтезира информация по логичен и обоснован начин.

Приложение: Стимулира се чрез достъп до разнообразни източници на информация и възможности за дискусия в технологичните платформи.

Емоционален комфорт:

Описание: Влиянието на онлайн обучението върху емоционалното състояние на учениците.

Приложение: Създава по-комфортна и управляема учебна среда, подпомагаща емоционалното благополучие на учениците.

Устойчивост на вниманието:

Описание: Способността да се поддържа концентрацията и интереса към учебния материал за продължителен период от време.

Приложение: Подпомага се чрез интерактивни и ангажиращи задачи, които поддържат интереса на учениците чрез технологични и игрови механики.

Във втората част на първата глава се разглеждат технологични иновации в образованието, акцентирайки на техните психологически аспекти и въздействието им върху учебния процес. Основно внимание е посветено на интеграцията на интерактивни съдържания и игрови елементи, които директно стимулират ангажираността и мотивацията на учениците, превръщайки ученето в привлекателен и стимулиращ опит. Тези методики се базират на психологическите принципи на положителното подсилване и насърчават активното участие чрез награди и постижения, което увеличава вътрешната мотивация и желанието за обучение.

Също така, разгледано е въздействието на адаптивното обучение, прилагащо изкуствен интелект, за персонализиране на обучението в отговор на уникалните потребности и предпочитания на всеки ученик. Тази технология спомага за развитието на саморегулационни умения, като адаптира трудността на учебния материал и темпото, според индивидуалния прогрес, което подпомага учениците в управлението на собственото си обучение и повишава тяхната самоефикасност.

Внедряването на виртуална и допълнена реалност е оценено за потенциала си да обогати възприемането и интерпретацията на сложни концепции чрез визуализация, което улеснява когнитивното разбиране и запаметяване. Тези технологии предлагат имерсивни образователни преживявания, които подобряват когнитивното ангажиране и спомагат за по-дълбоко и значимо учене.

Подчертано е и значението на геймификацията за стимулиране на психологическия поток, където учениците се потапят напълно в учебната дейност, което води до по-висока концентрация и удовлетворение от учебния процес. Това демонстрира как технологичните иновации могат да подкрепят психологическите аспекти на обучението, като насърчават усещането за компетентност и автономия сред учениците.

В настоящата дисертация са разгледани множество педагогически и технологични понятия. Ето тяхното кратко описание и приложението им:

Система за управление на обучението (СУО):

Описание: Платформа, която улеснява управлението на курсове, съдържание, оценка и комуникация между ученици и преподаватели.

Приложение: Подпомага централизираното съхранение на учебни материали, гъвкавия достъп до тях и персонализацията на учебния процес.

Адаптивно обучение:

Описание: Технология, която използва алгоритми за персонализиране на учебния процес в реално време.

Приложение: Анализира поведението и напредъка на учениците, за да предостави подходящи материали и задачи, оптимизирайки темпото на обучение.

Виртуална класна стая:

Описание: Онлайн платформа, която симулира традиционната класна стая, предоставяйки инструменти за видеоконференции, споделяне на екран и интерактивни дъски.

Приложение: Улеснява географски независимото обучение, интерактивността и участието на учениците.

Геймификация (игровизация):

Описание: Прилагане на игрови елементи в образованието с цел подобряване на ангажимента и мотивацията.

Приложение: Повишава мотивацията на учениците чрез точки, награди и предизвикателства, правейки учебния процес по-завладяващ.

Проектно-базирано обучение (ПБО):

Описание: Метод на преподаване, при който учениците работят върху реални и значими проекти.

Приложение: Развива критическото мислене, управлението на проекти и свързва ученето с реалния свят, повишавайки ангажираността и самочувствието.

Мобилно обучение:

Описание: Образователен метод, който използва мобилни устройства за достъп до учебни материали и курсове.

Приложение: Предлага гъвкавост и достъпност, позволявайки на учениците да учат по всяко време и навсякъде.

Микрообучение:

Описание: Подход, който разбива учебния материал на кратки, фокусирани сегменти.

Приложение: Ефективен за усвояване на конкретни умения или концепции, особено в мобилни и дигитални платформи.

Взаимно обучение между връстници (Партньорско обучение):

Описание: Метод на обучение, при който учениците учат един от друг.

Приложение: Стимулира социалното взаимодействие, развива комуникативни умения и повишава разбирането на учебния материал чрез обмен на знания.

Разширена реалност (РР) и виртуална реалност (ВР):

Описание: Технологии, които добавят виртуални обекти и информация към реалния свят (RR) или създават пълноценно имерсивно изживяване (VR).

Приложение: Предоставят имерсивно и интерактивно учене, улесняват упражняването на практически умения и обогатяват учебния материал.

Изкуствен интелект (ИИ):

Описание: Област на компютърните науки, която се фокусира върху създаването на интелигентни машини, способни да извършват задачи, които обикновено изискват човешка интелигентност.

Приложение: Персонализира учебния процес, предоставя автоматична оценка и обратна връзка, и оптимизира ученето чрез анализ на данни и адаптация към нуждите на учениците.

Образователни видеа:

Описание: Видеоматериали, които се използват за предаване на учебно съдържание.

Приложение: Предоставят визуално и аудио стимули за по-добро усвояване на информацията, улесняват разбирането на сложни концепти и предлагат гъвкавост и достъпност в обучението.

Социални мрежи:

Описание: Онлайн платформи, които свързват потребители и улесняват обмена на информация и комуникацията.

Приложение: Подобряват комуникацията и сътрудничеството между ученици и преподаватели, предоставят достъп до разнообразни образователни ресурси и подкрепят дистанционното и хибридното обучение.

Рейтингови системи:

Описание: Системи, които оценяват и класират съдържание, продукти или услуги чрез различни методи като звездна оценка, текстови отзиви и системи за препоръки.

Приложение: Подпомагат саморегулацията и мотивацията на учениците, предоставяйки обратна връзка и визуализация на прогреса.

Партньорско обучение:

Описание: Метод на обучение, при който учениците работят в екипи и се учат един от друг.

Приложение: Стимулира активното учене, социалните взаимодействия и развитието на междуличностни умения.

Тези понятия са разгледани в дисертацията и играят важна роля в анализа на съвременните образователни технологии и техния психологически и педагогически принос.

Обобщено, втората част от главата подчертава как технологичните иновации в образованието могат да бъдат използвани за подобряване на психологическите условия на учене, стимулирайки ключови аспекти като мотивация, саморегулация, когнитивно ангажиране и психологически поток. Същевременно, въвеждането на съвременни технологични решения като геймификация, виртуални среди и адаптивни образователни платформи, позволява интеграцията на тези психологически принципи в практиката, увеличавайки мотивацията и ангажираността на учениците. Тази глава подчертава как правилното прилагане на психологически теории в комбинация с технологични иновации може значително да обогати образователния процес, като предостави по-лично ориентирано и динамично учебно преживяване, което е съобразено с нуждите на съвременните ученици.

ГЛАВА ВТОРА

Във втора глава на дисертацията озаглавена „Проектиране на образователен портал: концепция и предвидени функционалности“ се разглежда процесът на проектиране на образователен портал, който включва концепцията и предвидените функционалности на различни образователни модули. Целта на тази глава е да представи структурата и основните характеристики на портала, както и да обоснове избора на специфични образователни инструменти и подходи. Главата подробно описва седем основни модула, които са интегрирани в портала, всеки от които е проектиран да адресира конкретни образователни нужди и да подобри учебния процес чрез иновативни технологични решения.

Главата започва с подробно описание на концептуалната рамка и архитектурата на портала, включително технологичните решения и платформи, използвани за неговото създаване.

Разглеждат се основните компоненти и модули на портала, които включват:

Интерфейс за потребителя: Обсъжда се дизайнът и удобството на потребителския интерфейс, насочен към осигуряване на интуитивно и лесно за използване взаимодействие за студентите и преподавателите.

Модули за учене: Подробно описание на различните образователни модули, включени в портала, като "Персонален ментор", "Образователни видеа", "Геймификация", "Рейтингова система", "Партньорско обучение", "СТЕАМ" и "Проектно базирано обучение". Обяснява се как всяка от тези компоненти допринася за образователния процес и подобрява психологическите аспекти на ученето.

Интеграция и взаимодействие между модулите: Анализира се как модулите работят заедно за осигуряване на координирано и ефективно учебно преживяване. Обсъждат се взаимовръзките между различните компоненти и тяхното значение за предоставяне на цялостно и интегрирано обучение.

Освен техническите и функционалните аспекти, в главата се разглежда и методологията за оценка на ефективността на портала. Описва се процесът на събиране на обратна връзка от потребителите и мониторинг на учебните резултати, за да се оценят пряките въздействия на портала върху ученическата мотивация, саморегулация и ангажираност.

Главата също така подчертава значението на непрекъснатото подобрене и адаптация на портала в отговор на нови изследователски открития и обратна връзка от потребителите. Това подчертава динамичния характер на образователния портал като инструмент за постигане на по-голяма ефективност и релевантност в образователния процес.

Първият модул се фокусира върху концепцията и функционалностите на "Персонален ментор". Този модул е проектиран да предоставя индивидуализирана подкрепа и насочване към учениците, като използва технологични инструменти за адаптация на учебния процес според личните нужди и предпочитания на всеки ученик. Основната цел на модула е да подобри саморегулацията, мотивацията и академичната ефективност на учениците чрез предоставяне на постоянна обратна връзка, персонализирани учебни материали и планове за учене. Модулът също така включва инструменти за мониторинг на прогреса, което позволява на учениците и техните наставници да идентифицират области за подобрене и да адаптират учебния процес в реално време. По този начин, "Персонален ментор" действа като централен ресурс, който улеснява индивидуализираното обучение и подкрепя развитието на самостоятелни учебни стратегии, което е в съответствие със съвременните психологически и педагогически теории за обучение.

Вторият модул се фокусира върху разработката и функционалностите на "Образователни видеа". Този модул е разработен да обогати учебния процес чрез включването на висококачествени видеоматериали, които подкрепят визуалното усвояване на знания и улесняват разбирането на сложни концепции. Основната цел е да се предоставят динамични и интерактивни образователни ресурси, които да стимулират интереса и ангажираността на учениците, да допълват и разширяват традиционното класното обучение. Модулът включва библиотека от видеа, покриващи различни учебни дисциплини, като предлага и възможности за персонализиране според индивидуалните нужди и предпочитания на учениците. Видеата са проектирани така, че да подпомагат самостоятелното учене и да насърчават критичното мислене и анализ чрез представяне на съдържание в атрактивен и достъпен формат.

Третият модул разглежда "Геймификация" и нейното приложение в образователния контекст. Този модул е създаден с цел да интегрира игровите елементи в учебния процес, за да повиши мотивацията и ангажираността на учениците. Геймификацията използва механизми като точки, нива, предизвикателства и награди, за да стимулира учащите да участват по-активно и да постигнат по-добри резултати чрез забавни и конкурентни дейности. Освен това, модулът е насочен към развиване на ключови умения като решаване на проблеми, стратегическо мислене и колаборация чрез интерактивни игри, които са вградени в учебните модули. Структурата на геймификацията е проектирана така, че да съответства на различни учебни стилове и нива, като същевременно предоставя възможности за индивидуално и групово учене.

Четвъртият модул е "Рейтингова система". Този модул е разработен за подобряване на обратната връзка и самооценката на учениците чрез предоставяне на структурирани и ясни оценки за тяхната академична постижимост. Рейтинговата система е проектирана така, че да мотивира учащите да се ангажират с учебния материал и да подобрят своите резултати, като предоставя редовни обновления на тяхното представяне в различни аспекти на учебната програма.

Освен това, системата поддържа прозрачност в оценяването и помага на учениците да разберат критериите за успех в различните учебни модули. По този начин те могат да идентифицират области за подобрене и да се фокусират върху конкретни умения и знания, които се нуждаят от допълнителна работа. Рейтинговата система също така включва елементи на саморегулация, като учениците получават инструменти за планиране и управление на своето учене въз основа на получената обратна връзка.

Петият модул е "Партньорско обучение". Този модул е разработен с цел да подобри колаборативните умения на учениците и да увеличи ангажираността им чрез взаимно учене. Основна характеристика на модула е насърчаването на взаимопомощ и сътрудничество между учениците, като им се предоставя възможност да работят в двойки или малки групи за решаване на задачи, проекти и обучителни активности.

Партньорското обучение е изключително ефективно за развитието на комуникативни умения и за укрепване на социалните взаимодействия в учебната среда. Модулът също така стимулира критичното мислене и дълбокото разбиране на материала, тъй като учениците обясняват и защитават своите идеи пред съучениците. Освен това, този подход позволява на учениците да се учат от разнообразието от перспективи и подходи, което обогатява тяхното образователно преживяване и подпомага развитието на умения за работа в екип и взаимодействие с различни хора.

Шестият модул е "СТЕАМ" (наука, технологии, инженерство, изкуства и математика). Модулът е създаден за интегриране на разнообразни дисциплини в една обогатена и мултидисциплинарна учебна среда, която стимулира творческото мислене и иновативността на учениците.

"СТЕАМ" предлага уникален подход, като съчетава артистичните и научните дисциплини в единен учебен процес, който не само увеличава интереса на учениците към науката и технологиите, но и подобрява техните умения за аналитично мислене и проблеморазрешаване. Чрез този модул, учениците се научават как да прилагат своите знания практически, развиват проекти и същевременно усъвършенстват своите комуникативни и колаборативни умения. Модулът също така насърчава интеграцията на съвременни технологии в образованието, което улеснява ученето и прави учебния процес по-динамичен и интерактивен.

Седмият модул е "Проектно базирано обучение" (ПБО). Този модул акцентира върху ангажирането на учениците в значими и практически проекти, които подпомагат развитието на критично мислене, самостоятелно учене и колаборативна работа.

Модулът "Проектно базирано обучение" е насочен към изграждането на дълбоки и трайни знания чрез активно участие на учениците в проекти, които са пряко свързани с реалния свят и обществени проблеми. Чрез работа по проекти, учениците придобиват важни умения за планиране, организация и представяне на своята работа, което ги подготвя за бъдещата им професионална кариера и живот. ПБО насърчава също така междуличностната комуникация и тимовата работа, като учениците трябва да колаборират ефективно за постигане на общи цели.

Освен това, модулът включва използването на технологии и различни медии за изследване, анализ и представяне на информацията, което улеснява процеса на учене и прави обучението по-достъпно и интерактивно. Така "Проектно базирано обучение" предлага образователна рамка, която интегрира академични знания с практически умения, и по този начин обогатява образователния опит на учениците.

За нуждите на образователния портал е разработена иновационната игра "Глобална тактика" (Приложение 1), която комбинира стратегическо мислене, образователни елементи и динамична игрална среда. Тази интерактивна игра позволява на участниците да управляват клетки на триизмерен въртящ се глобус, като използват своите знания за отговаряне на въпроси с различна сложност, за да завладяват нови територии или да защитават свои собствени. Играта предлага различни режими на игра — индивидуален, отборен и срещу компютър, като всяка атака или защита е съпроводена с използването на бойни ефекти, които добавят сложност и тактически дълбочини.

В "Глобална тактика" се подчертава важноста на стратегическото планиране и критичното мислене. Игралците могат да използват натрупани точки за покупка на бойни ефекти, които влияят на игралните възможности на опонентите им, като например промяна на местата на отговорите, задимяване на екрана или визуални смущения, които затрудняват избора на правилен отговор. Тази техника насърчава играчите да мислят тактически и да реагират бързо на променящите се обстоятелства, което прави играта особено стимулираща и образователно полезна.

Чрез "Глобална тактика" образователният портал предлага уникален подход към обучението, където учението чрез игра служи не само за развлечение, но и за развиване на умения, които са приложими в реалния свят и академичната среда.

Разработен е уникален и иновативен подход за прилагане на СТЕАМ концепцията в образованието, където определени алгоритми могат да бъдат обогатявани и разклонявани от всеки потребител. Това създава възможност за алтернативни пътища за решаване на един и същ проблем, като всеки нов път обхваща различна научна област или области и проверява знанията в тях. Модулът съчетава научно познание и игрови елементи, за да предложи ангажиращ и обогатяващ учебен опит. Основната цел на този модул е да подпомогне саморегулацията, мотивацията и психологическия поток на учениците, които са критични за ефективното учене и личностно развитие.

Ключови характеристики на STEAM модула:

Саморегулация:

STEAM модулет включва задачи, които изискват от учениците да управляват своите емоции, поведение и мисловни процеси. Чрез решаването на разнообразни алгоритми, учениците се учат как да задават ясни цели, да развиват стратегии за тяхното постигане и да оценяват своя напредък.

Мотивация:

Модулет е проектиран да стимулира вътрешната мотивация чрез предоставяне на задачи, които са достатъчно предизвикателни, за да бъдат интересни, но не прекалено трудни. Това подпомага учениците да останат ангажирани и заинтересовани в учебния процес.

Психологически поток:

STEAM модулет е създаден да предизвика състояние на психологически поток, където учениците са напълно потопени в дейността, която извършват, изпитвайки усещане за еуфория и пълноценно ангажиране.

Пример за работа на STEAM модула:

В основата на модула е използването на алгоритми, които представляват серия от предварително зададени стъпки, водещи до един и същи резултат. За да преодолеят всяка стъпка от алгоритъма, учениците трябва да отговорят на въпрос, свързан с научната дисциплина, към която се отнася съответната стъпка. При правилен отговор, ученикът преминава към следващата фаза до окончателното разрешаване на пъзела.

Например, при алгоритъм за сваряване на яйце, стъпките могат да включват:

1. Източник на яйцето (Биология, Химия, География, История)
2. Подготовка на топлинен източник (Физика, Химия)
3. Избор на съд (Материалознание)
4. Избор на течност (Химия, Физика)
5. Подготовка на яйцето (Физика, Биология, Химия)
6. Време на варене (Термодинамика)
7. Сервиране (Гастрономия, Биология)

Алгоритмите могат да се усложняват с напредването на знанията на учениците. В началото въпросите могат да бъдат по-прости, но с нарастващите знания и умения на учениците, алгоритмите ще предлагат по-сложни и предизвикателни задачи.

В заключение, втора глава на дисертацията представя дизайна и функционалностите на образователния портал, акцентирайки върху седем ключови модула. Всеки от модулите е разработен с цел да обогати образователния процес чрез интегриране на съвременни технологични методики, подкрепящи саморегулацията, мотивацията и активното учене на студентите. Модулите включват решения за

индивидуализирано обучение, колаборативно учене, и интеграция на мултимедийно съдържание, което демонстрира ангажираността на портала към насърчаване на компетентност и самостоятелност у учениците.

Особено внимание е отделено на "Глобална тактика", игра, която съчетава елементи на традиционното обучение със забавни и ангажиращи игрови механики. Тази игра не само стимулира уменията за стратегическо мислене и бърза адаптация към променящи се условия, но и подпомага прилагането на придобитите знания в практическа, конкурентна среда. (Приложение „Глобална тактика“)

Заклучението на втората глава подчертава стремежа на образователния портал към иновативност и адаптивност, осигуряващи динамично и взаимодействащо обучение, което отговаря на нуждите и предизвикателствата на съвременните учащи. Така порталът не само обогатява образователния процес, но и предоставя значими инструменти за развитие на ключови академични и социални умения.

ГЛАВА ТРЕТА.

Трета глава от дисертационния труд, озаглавена "Дизайн на психологичното емпирично изследване", е разделена на два етапа.

В първия етап се използват стандартизирани тестове с цел детайлно идентифициране и анализиране на проблемите в съвременното образование, които оказват влияние върху мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците. Чрез този анализ се цели изграждането на конкретна научна основа, която да подкрепи разработването и внедряването на образователния портал. Този подход позволява не само да се определят специфичните нужди на учениците в контекста на съвременните образователни предизвикателства, но и да се формулират стратегии за адресиране на тези нужди чрез иновативни образователни методики. Резултатите от тези измервания осигуряват ценни данни за ефективността на различните компоненти на портала и влиянието им върху образователния процес.

Отделено е особено внимание на методите за събиране и анализ на данни, които ще оценят влиянието на образователния портал върху учениците. Обсъден е избора на подходящи психометрични инструменти и процедурите за тяхното адаптиране и валидиране в контекста на българското образование. Тази глава е изключително важна, тъй като осигурява научната основа за проведените експериментални наблюдения и анализ, подчертавайки как структурираното и систематично изследване може да доведе до верифициране на нашите теоретични предположения.

В изследването са използвани три основни психометрични инструмента за оценка на мотивацията, саморегулацията и психологическия поток, както и две авторски анкети, разработени за целите на дисертационното изследване. Изборът на инструментите се

основава на тяхната утвърдена надеждност и валидност в международен контекст, както и на тяхната приложимост за българските образователни условия.

- Въпросник за училищна мотивация (SMQ) - този инструмент е избран поради широкото му приложение в образователни изследвания, свързани с мотивацията за учене. Психометричните му характеристики са документирани в редица изследвания, които подкрепят неговата надеждност и валидност.
- СРК-А (Въпросник за възприемане на причинността) - този инструмент помага за анализ на възприятията на учениците относно вътрешната и външната мотивация, което е съществено за разбирането на процесите на саморегулация. Инструментът е адаптиран и валидиран за българските условия чрез процес на обратен превод и пилотно тестване.
- Психологическа скала на потока (PFS) - скалата е използвана за измерване на състоянието на поток, което представлява оптимално преживяване на активността и е свързано с високо ниво на ангажираност и удовлетвореност. Скалата е преведена и адаптирана към българските учебни условия, като са проведени предварителни проучвания за потвърждаване на нейната адекватност.

Изработени са две авторски анкети, които са използвани по време на двата етапа от изследванията.

Първа авторска анкета - разработена специално за това изследване, обединява трите въпросника на трите основни психометрични инструмента : (Приложение 5 Въпроси към първи етап)

Втора авторска анкета – изследва мнението на учениците за функционалността на презентирания образователен портал и неговите модули. (Приложение 20 Въпроси към втори етап)

И двете анкети съдържат по над 100 въпроса и са проведени в период от 10 календарни дни, поетапно с малки групи ученици. Разликата в бройката при финалните данни между двете анкети, идва от разликата на присъстващите ученици по време на тяхното провеждане и желанието им, да ги попълнят.

Обединяването на психометричните инструмента в един общ въпросник „Първа авторска анкета“ е обусловено от желанието за оптимизиране на времето за провеждане на изследването и улесняване на участниците, като същевременно се гарантира широк обхват на измервани психологически феномени. Този подход позволява също така и взаимно допълване на данните, получени от различните инструменти, което допринася за по-пълно и точно изследване на поставените хипотези.

Втория етап от изследването, описан в трета глава на дисертацията, се фокусира върху оценката на разработените образователни модули и тяхното психологическо въздействие върху учениците. Този етап включва представяне на иновативните модули на образователния портал, като "Персонален ментор", "Образователни видеа", "Геймификация", "Рейтингова система", "Партньорско обучение", "СТЕАМ" и "Проектно

базирано обучение". Основната цел е да се анализира как тези модули влияят върху мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците, както и тяхната ангажираност и удовлетворение от учебния процес.

Чрез прилагане на авторски анкети, беседи и презентирани на планирани функционалности на ученици, се събират данни за тяхното възприемане и оценка на функционалността и полезността на всеки модул. (Приложение 6 MindLink; Приложение 7 Синергия на Модулите; Приложение 8 Изследване на Компоненти на Образователния Портал; Приложение 20 Въпроси към втори модул)

Резултатите показват, че тези модули имат значителен положителен ефект върху мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците. Чрез иновации и интеграция на съвременни технологии, се създава ефективна и ангажираща учебна среда, която отговаря на нуждите на съвременните ученици.

В заключение, трета глава демонстрира как систематичното и структурирано изследване с използване на надеждни психометрични инструменти и авторски анкети може да осигури ценни данни за подобряване на образователния процес. Тези резултати не само потвърждават ефективността на предложените образователни модули, но и подчертават значението на психологическите аспекти в разработката и прилагането на иновативни образователни технологии.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Четвърта глава от дисертационния труд, озаглавена "Обобщение на проведените изследвания", представя детайлен анализ и интерпретация на данните, събрани по време на емпиричното изследване. Главата е фокусирана върху обобщаването на резултатите от първи и втори етап на проведените изследвания.

След анализа, представен в началото на четвърта глава на дисертацията, са идентифицирани следните десет основни проблема в съвременното образование, които оказват влияние върху мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците:

1. Липса на индивидуализиран подход: Учениците не получават персонализирано внимание и подкрепа, което води до затруднения в адаптацията към учебния процес и намалена мотивация.
2. Ограничена саморегулация и управление на времето: Учениците имат трудности при планирането и организирането на своето учене, което води до неефективно използване на учебното време.
3. Недостатъчна мотивация и ангажираност: Много ученици не са достатъчно мотивирани и ангажирани с учебния процес, което влияе негативно върху техните академични постижения и личностно развитие.

4. Неадекватна обратна връзка и подкрепа: Липсата на систематична и конструктивна обратна връзка затруднява процеса на самооценка и усъвършенстване на уменията на учениците.
5. Проблеми с колаборативната работа: Учениците срещат затруднения в сътрудничеството и работата в екип, което е ключово за съвременното образование и професионалната реализация.
6. Недостиг на практически приложения: Учебният процес често е насочен към теоретични знания, без да се предоставят достатъчно възможности за практическо приложение и реализация на наученото.
7. Ограничено творческо изразяване и иновативно мислене: Учениците не са достатъчно стимулирани да развиват своите творчески и иновативни способности, което ограничава тяхното критично мислене и решаване на проблеми.
8. Липса на интеграция на технологиите: Въпреки потенциала на технологиите за обогатяване на учебния процес, те не са достатъчно интегрирани и използвани в образователната система.
9. Недостатъчна самостоятелност и самоорганизация: Учениците имат нужда от по-голяма подкрепа и инструменти за развитие на самостоятелност и умения за самоорганизация.
10. Липса на усещане за общност и активно участие: Учебната среда често не успява да създаде усещане за принадлежност и общност сред учениците, което води до намалено активно участие и ангажираност в учебния процес.

Тези проблеми подчертават необходимостта от иновативни подходи и решения, които да адресират специфичните нужди на учениците и да подобрят ефективността на образователния процес.

Втория етап на изследването се фокусира върху оценката на възприемането и ефективността на различните модули на образователния портал. Този етап включва:

- Оценка на възприемането и ефективността на различните модули на образователния портал: Учениците са запознати с функционалностите на седемте модула на образователния портал: "Персонален ментор", "Образователни видеа", "Геймификация", "Рейтингова система", "Партньорско обучение", "СТЕАМ" и "Проектно базирано обучение". Всеки от тези модули беше оценен по отношение на неговата полезност и въздействие върху учебния процес.
- Анализ на резултатите от „Втора авторска анкета“: За целите на този анализ беше използвана „Втора авторска анкета“, разработена специално за изследването, която изследва мнението на учениците за функционалността и полезността на модулите. Анкетата съдържа въпроси, насочени към различни аспекти на всеки модул, като удобство на използване, въздействие върху учебния процес и лична ангажираност на учениците. (Приложение 20)

- Оценка на психологическото въздействие на модулите: Въз основа на данните, събрани чрез „Втора авторска анкета“, беше направена оценка на психологическото въздействие на модулите върху мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците. Това включва анализ на:
 - Мотивация: Как всеки модул допринася за повишаване на учебната мотивация на учениците.
 - Саморегулация: Влиянието на модулите върху уменията за саморегулация и управление на учебния процес.
 - Психологически поток: До каква степен модулите подпомагат постигането на състояние на психологически поток, характеризиращо се с висока ангажираност и удовлетвореност от учебната дейност.

Резултатите от анализа показват, че всички модули са оценени високо от учениците по отношение на тяхната функционалност и полезност. Особено позитивни са отзивите за модулите "Персонален ментор" и "Геймификация", които значително повишават мотивацията и ангажираността на учениците. Модулите "Партньорско обучение" и "СТЕАМ" са особено ефективни в насърчаването на колаборативното учене и развитието на творческо и критично мислене.

Следва сравнителен анализ на резултатите. Извършено е сравнение на резултатите от първия и втория етап на изследването, за да се оцени въздействието на използването на образователния портал върху учениците.

Оценка на промените в мотивацията, саморегулацията и психологическия поток:

Проведеното изследване показва значителни положителни промени в мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците след представянето на идеята за внедряване на образователния портал. Данните от първия етап, събрани чрез стандартизирани тестове, се сравняват с данните от втория етап, събрани чрез авторска анкета. Резултатите от сравнителния анализ демонстрират подобрения във всички изследвани параметри, като учениците показват повишена учебна мотивация, по-добри умения за саморегулация и често достигане на състояние на психологически поток по време на учебния процес, ако извършват образователна дейност чрез представения образователен портал.

Идентифициране на ключови фактори:

Анализът идентифицира няколко ключови фактора, които допринасят за подобряване на учебния процес чрез иновативни образователни технологии:

Персонализирана подкрепа: Модулът "Персонален ментор" предоставя индивидуализирани насоки и ресурси, които отговарят на специфичните нужди на учениците.

Интерактивно съдържание: Модулите "Образователни видеа", „СТЕАМ“ и "Геймификация" използват мултимедийни и игрови елементи, които правят ученето по-забавно и ангажиращо.

Колаборативно учене: Модулите "Партньорско обучение" и "Проектно базирано обучение" насърчават сътрудничеството и взаимодействието между учениците, което подобрява социалните умения и учебните резултати.

Междудисциплинарни проекти: Модулът "СТЕАМ" интегрира различни научни дисциплини, което стимулира критичното мислене и креативността на учениците.

Сравнителният анализ на резултатите от двата етапа на изследването ясно показва, че използването на иновативни образователни технологии в рамките на образователния портал води до значителни подобрения в мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците. Тези резултати подчертават важността на интегрирането на персонализирани и интерактивни методи в съвременното образование, за да се подобри учебният процес и да се отговори на нуждите на съвременните ученици.

В тази глава също се разглежда оценката на въздействието на различните модули на образователния портал върху учениците. Анализът се фокусира върху следните аспекти:

1. Модул "Персонален ментор": Този модул оказва значително влияние върху индивидуализацията на обучението и предоставянето на персонализирана подкрепа. Учениците получават насоки и ресурси, адаптирани към техните специфични нужди, което улеснява саморегулацията и управлението на учебния процес.
2. Модул "Образователни видеа": Модулът подобрява разбирането на сложни концепции чрез мултимедийно и интерактивно обучение. Учениците съобщават за по-добра ангажираност и ефективност при усвояване на учебния материал, благодарение на визуализацията и интерактивните елементи.
3. Модул "Геймификация": Този модул стимулира мотивацията на учениците чрез внедряване на игрови елементи и награди. Игровата структура на обучението прави учебния процес по-забавен и ангажиращ, което води до повишена учебна мотивация и активност.
4. Модул "Рейтингова система": Модулът подпомага саморегулацията на учениците чрез структурирана оценка и проследяване на напредъка. Системата за оценяване предоставя ясна обратна връзка и мотивира учениците да се стремят към подобрения и постижения.
5. Модул "Партньорско обучение": Този модул насърчава колаборацията и взаимопомощта между учениците. Чрез съвместно учене и споделяне на знания, учениците развиват своите социални умения и се ангажират активно в учебния процес.
6. Модул "СТЕАМ": Модулът интегрира междудисциплинарни проекти, обединявайки наука, технологии, инженерство, изкуство и математика. Той насърчава творческото мислене и решаването на проблеми чрез практически и иновативни подходи.

7. Модул "Проектно базирано обучение": Този модул свързва теоретичните знания с реални приложения и задачи, което улеснява прилагането на наученото. Учениците работят по значими проекти, които им позволяват да приложат наученото в реални контексти и да развият социални умения.

Анализът на въздействието на тези модули показва, че иновативните образователни технологии значително подобряват мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците, като същевременно улесняват усвояването на сложни концепции и насърчават колаборацията и творческото мислене.

Четвъртата глава на дисертацията завършва с обобщение на ключовите изводи от проведените изследвания и предоставя препоръки за бъдещото развитие и оптимизация на образователния портал.

Обобщение на ключовите изводи от проведените изследвания:

Ефективността на образователния портал: Проведените изследвания потвърждават, че образователният портал и неговите модули значително подобряват мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците. Анализът на данните от двете фази на изследването показва, че учениците демонстрират по-висока ангажираност и удовлетвореност от учебния процес след използването на иновативните образователни технологии.

Индивидуализация и персонализирана подкрепа: Модулите като "Персонален ментор" и "Образователни видеа" успешно адресират нуждата от индивидуализирано обучение и предоставят персонализирана подкрепа, което е ключово за ефективното учене.

Мотивация и ангажираност: Модулът "Геймификация" доказва своята ефективност в стимулирането на мотивацията чрез игрови елементи и награди. Учениците, които използват този модул, показват значително по-високи нива на учебна активност и желание за учене.

Колаборация и социални умения: Модулът "Партньорско обучение" насърчава сътрудничеството и развива социалните умения на учениците. Съвместното учене и споделянето на знания укрепват чувството за общност и взаимопомощ сред учениците.

Интеграция на междудисциплинарни проекти: Модулът "СТЕАМ" ефективно интегрира различни научни дисциплини и насърчава творческото мислене и решаването на проблеми. Учениците, участващи в този модул, показват по-висока креативност и иновативност.

Практическо учене и реални приложения: Модулът "Проектно базирано обучение" свързва теоретичните знания с реални приложения и задачи, което улеснява практическото учене. Този модул помага на учениците да приложат наученото в реални контексти и да развият практически умения.

Препоръки за бъдещо развитие и оптимизация на образователния портал:

По-нататъшно персонализиране на обучението: Продължаване на разработката на персонализирани учебни пътеки и адаптивни ресурси, които да отговорят на специфичните нужди и интереси на всеки ученик.

Разширяване на геймификационните елементи: Внедряване на допълнителни игрови механики и награди, които да поддържат високо ниво на мотивация и ангажираност сред учениците.

Подобряване на колаборативните функции: Разработване на нови функционалности, които да улеснят сътрудничеството между учениците и да насърчат по-ефективно споделяне на знания и ресурси.

Интеграция на нови технологии: Въвеждане на нови технологични инструменти и платформи, които да обогатят учебния процес и да предоставят още повече възможности за интерактивно и практическо учене.

Предложения за интеграция на иновативни образователни технологии в съвременната образователна система:

Пилотни проекти и тестови програми: Извършване на пилотни проекти в различни училища, които да изпробват и оценят ефективността на иновативните образователни технологии в реални учебни условия.

Обучение на преподавателите: Провеждане на курсове и семинари за обучение на преподавателите в използването на новите технологии и методики, което да им помогне да интегрират тези инструменти в своята учебна практика.

Подкрепа от институциите: Насърчаване на подкрепата от образователните институции и политики, които да стимулират внедряването на иновативни технологии в училищата и университетите.

Продължаващи изследвания и обратна връзка: Провеждане на редовни изследвания и събиране на обратна връзка от учениците и преподавателите, за да се осигури непрекъснато усъвършенстване на образователните технологии и методики.

Тези препоръки и изводи подчертават важността на иновативните образователни технологии за подобряване на учебния процес и предлагат конкретни стъпки за тяхното успешно интегриране в съвременната образователна система.

ГЛАВА ПЕТА

Пета глава на дисертацията, озаглавена "Анализ на резултатите: заключение", представлява кулминацията на изследването, като синтезира и обобщава основните научни

открития, получени от анализа на данните. Главата разглежда значимостта на резултатите и тяхното приложение в образователната и психологическа практика.

Анализ на поставените хипотези:

В дисертацията са разгледани пет хипотези, които са потвърдени чрез детайлни емпирични изследвания.

Първата хипотеза установява съществуването на значими проблеми в съвременното образование, които негативно влияят на мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците. Анализът на данните, събрани чрез стандартизирани тестове, ясно показва тези проблеми и тяхното въздействие върху учебния процес.

Втората хипотеза разглежда положителния ефект на образователния портал върху учениците. Сравнителният анализ между идентифицираните проблеми и ефективността на предложените решения чрез портала демонстрира, че използването на портала значително подобрява мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците.

Третата хипотеза анализира разликата между проблемите в образованието и ефективността на решенията, предложени чрез образователния портал. Резултатите показват значима разлика, което доказва, че порталът успешно адресира идентифицираните проблеми и предлага ефективни решения.

Четвъртата хипотеза оценява ефективността на различните модули на портала. Анализът разкрива, че ефективността на отделните модули варира, като някои модули се оказват по-успешни в решаването на конкретни образователни проблеми, което доказва разнообразната ефективност на модулите.

Петата хипотеза разглежда въздействието на съвременни технологични методики върху подобряването на мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците. Резултатите от изследванията потвърждават, че тези методики значително подобряват желанието на учениците за учене и тяхната ангажираност в учебния процес.

Анализът на данните подкрепя всички пет хипотези и показва, че образователният портал и неговите модули успешно подобряват ключови аспекти на образованието, като мотивация, саморегулация и психологически поток, като същевременно предлагат иновативни решения за съвременните образователни предизвикателства.

Новост в изследването

Цялата дисертация представлява нов подход към образованието, който съчетава психология, педагогика и информационни технологии. Новостта в прилагането на тези компоненти се изразява в точната мярка на подаваната информация, съобразена с индивидуалните потребности и напредъка на всеки ученик. Образователният портал е разработен така, че следи напредъка на всеки потребител персонално и предоставя достъп до нови знания в обем и сложност, които са напълно разбираеми за него.

Този подход осигурява индивидуализирана подкрепа и адаптиране на учебния процес спрямо личните нужди и способности на учениците. Интеграцията на психометрични инструменти за оценка на мотивацията, саморегулацията и психологическия поток позволява на портала да предоставя персонализирани препоръки и ресурси. По този начин се гарантира, че учениците получават необходимата подкрепа и предизвикателства, които стимулират тяхното развитие и ангажираност.

Използването на съвременни технологични методики, като например интерактивни образователни модули и игрови елементи, допълнително обогатява учебния процес и прави ученето по-забавно и мотивиращо. Този новаторски подход не само подобрява академичните постижения на учениците, но също така подпомага тяхното личностно развитие, като развива умения за саморегулация, критично мислене и решаване на проблеми.

Новостта на тази дисертация се състои в създаването на образователен портал, който използва интеграцията на психология, педагогика и информационни технологии за предоставяне на индивидуализирано и адаптивно обучение. Този подход е насочен към максимално използване на потенциала на всеки ученик и осигуряване на устойчива и ефективна учебна среда.

Теоретична и практическа значимост

Теоретичната значимост на дисертацията се състои в интеграцията на три основни научни области - психология, педагогика и информационни технологии - за създаване на иновативен образователен подход. Тази дисертация допринася за обогатяването на съществуващите теории и модели в тези области по следните начини:

Обогатяване на теорията за саморегулация: Чрез разработването на образователни модули, които активно подкрепят процесите на саморегулация, дисертацията предоставя нови прозрения за това как технологиите могат да подпомагат учениците в управлението на тяхното учене и постигането на техните цели.

Мотивация и ангажираност: Дисертацията предлага нови теоретични модели за това как игровите елементи и интерактивните технологии могат да стимулират вътрешната мотивация на учениците, увеличавайки тяхната ангажираност и удоволствие от ученето.

Психологичен поток: Включването на концепцията за психологичен поток в образователния процес е иновативен подход, който демонстрира как пълната ангажираност и оптималното преживяване могат да бъдат постигнати чрез правилно структурирани и предизвикателни учебни задачи.

Междудисциплинарен подход: Дисертацията допринася за развитието на теоретичните основи на СТЕАМ обучението, като показва как интеграцията на наука, технология, инженерство, изкуство и математика може да обогати учебния процес и да стимулира креативното мислене и иновациите.

Практическата значимост на дисертацията се проявява в разработването и внедряването на образователен портал, който предлага иновативни решения за подобряване на учебния процес. Основните практически приноси включват:

Персонализирано обучение: Образователният портал предоставя индивидуализирана подкрепа на учениците чрез адаптивни модули, които се приспособяват към техните нужди и напредък. Това позволява на всеки ученик да учи със собствено темпо и в съответствие със собствените си способности.

Подобряване на мотивацията и ангажираността: Чрез включването на игрови елементи и интерактивни задачи, порталът прави ученето по-забавно и мотивиращо. Това води до по-голяма ангажираност на учениците и по-добри учебни резултати.

Развитие на ключови умения: Модулите на портала подпомагат развитието на важни умения като критично мислене, решаване на проблеми, саморегулация и колаборация. Това подготвя учениците за бъдещите предизвикателства в академичния и професионалния живот.

Интеграция на технологии в образованието: Дисертацията демонстрира как съвременните технологии могат да бъдат ефективно интегрирани в образователния процес, предоставяйки нови възможности за обучение и усъвършенстване на учебните методи.

Практическо приложение на теоретични модели: Образователният портал служи като реален пример за приложение на теоретичните модели за мотивация, саморегулация и психологичен поток в учебната практика. Това предоставя ценни данни и опит, които могат да бъдат използвани за по-нататъшно развитие и оптимизация на образователните технологии.

Дисертацията предлага значителни теоретични и практически приноси, които обогатяват научното познание и предлагат иновативни решения за подобряване на съвременното образование.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ОБОБЩЕНИ ИЗОДИ

Предложения за бъдещи изследвания

На базата на разработките и резултатите, представени в тази дисертация, са предложени няколко направления за бъдещи изследвания, които да допринесат за по-нататъшното развитие на теориите и практиките в образованието, психологията и информационните технологии.

- Дългосрочно въздействие на технологичните методики върху учебния успех: Продължително изследване, което проследява учениците, за да оцени как участието в образователни модули с висока степен на технологична интеграция влияе върху техния дългосрочен академичен успех и развитие на ключови умения.

- Влияние на технологичните методики върху психологическия поток: Изследване, което се фокусира върху анализа на условията, които спомагат за влизането в състояние на психологичен поток при учениците по време на обучение чрез различни технологични методики.
- Ролята на персонализирания подход в образованието: Изследване, оценяващо ефективността на персонализираните образователни стратегии, като модула "Персонален ментор", за подобряване на саморегулацията, мотивацията и учебния успех на учениците.
- Адаптивност на образователните технологии за различни групи ученици: Изследване, оценяващо как различни групи ученици (например, със специфични образователни нужди, различни стилове на учене или културен фон) реагират на и се адаптират към образователни технологии, и разработване на стратегии за оптимизиране на тези технологии, за да отговорят на техните уникални нужди.
- Интеграция на игрови елементи в традиционното образование: Емпирично изследване, което анализира въздействието на интеграцията на игрови елементи в традиционните учебни планове и доколко това може да повлияе положително на ангажираността и мотивацията на учениците.
- Персонализирано обучение чрез изкуствен интелект: Изследване на ефективността на системи за персонализирано обучение, задвижвани от ИИ, които адаптират учебния материал и темпото на обучение според индивидуалните потребности и предпочитания на всеки ученик.

Тези предложения за бъдещи изследвания могат да допринесат за разширяването на знанията в областта на образователната психология и технологии, както и да предоставят ценни насоки за разработването на ефективни образователни стратегии, които отговарят на нуждите на съвременните ученици.

Заклучение

Тази дисертация представя цялостен анализ на ролята на съвременните технологични инструменти в образованието и тяхното влияние върху психологическите аспекти на учебния процес. Разработените и тествани образователни модули демонстрират значителен потенциал в подобряването на мотивацията, саморегулацията и психологичния поток, което допринася за повишаване на качеството и ефективността на обучението. Освен това, интеграцията на тези технологии предоставя важни уроци за бъдещото развитие на образователни стратегии, които могат да бъдат адаптирани към индивидуалните нужди на учениците, повишавайки тяхната ангажираност и успеваемост. Така, дисертацията не само обогатява академичния диалог в областта на образователните технологии, но и предлага практически насоки за тяхното ефективно прилагане в учебната практика. Предложените направления за бъдещи изследвания откриват нови възможности за дълбоко изучаване на взаимодействията между технологиите и образователните процеси, което може значително да обогати теоретичната и приложна рамка на образователната психология.

Обобщени изводи

Изводите на тази дисертация се фокусират върху значимостта и ефективността на интегрирането на съвременни технологични методики в образователния процес, които целят да подобрят мотивацията, саморегулацията и психологичния поток на учениците. Важни аспекти на дисертационните изводи включват:

Подобрение на мотивацията и ангажираността: Различните модули на образователния портал, особено геймификацията и интерактивните видеа, значително повишават мотивацията на учениците, като ги ангажират активно и увеличават тяхното желание за учене.

Ефективност в саморегулацията и управлението на времето: Персоналният ментор и проектно базираното обучение са особено ефективни в помощта за развитието на уменията на учениците за саморегулация и по-добро управление на времето, като така подпомагат самостоятелността и отговорността в учебния процес.

Повишаване на академичните умения: Модули като STEAM и проектно базираното обучение насърчават развитието на критично мислене, междудисциплинарни умения и практическо приложение на знанията, което допринася за общото академично израстване на учениците.

Интеграция на технологии в образованието: Изследването демонстрира значимия принос на технологиите в образованието, показвайки как иновативни методики могат да трансформират учебния процес и да направят обучението по-достъпно и ефективно.

Създаване на общност и колаборативна работа: Партньорското обучение и проектно базираното обучение спомагат за изграждане на усещане за общност и насърчават колаборативната работа сред учениците, като така улесняват социалната интеграция и взаимната подкрепа.

Предложения за бъдещи изследвания: Дисертацията посочва потребността от допълнителни изследвания, за да се изследват дългосрочните ефекти на технологичните иновации в образованието и да се разработят стратегии за адаптиране на тези инструменти към различни образователни контексти.

Тези изводи подчертават значимостта на интегрирането на иновативни образователни технологии за адресиране на съществуващите проблеми в образованието и за осигуряване на по-динамично и ангажиращо обучение, което отговаря на потребностите и предизвикателствата на съвременните ученици.

V. НАУЧНИ И НАУЧНО - ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

В рамките на настоящата дисертация са разработени и приложени иновативни подходи и решения, които допринасят за обогатяването и развитието на три основни научни

области: психология, образование и информационни технологии (ИТ). Следва описание на приноса във всяка от тези области:

Принос към психологията

- Подкрепа за социално-конструктивисткия подход: Разработката на модули, които стимулират социалното взаимодействие и Партньорското обучение, директно прилага идеята на Виготски за значението на социалната среда в учебния процес. Това подчертава ролята на социалното обучение и взаимодействието за когнитивното развитие.
- Промоция на саморегулация и самоефикасност: Интегрирането на "Геймификация" и "Рейтингова система" демонстрира приложението на Бандура за наблюдателно учене и развитието на самоефикасност, като насърчава учениците да вярват в своите способности да постигат целите си чрез взаимодействие и награди.
- Подобрене на взаимодействието учител-ученик: Модулът "Персонален ментор" прилага концепция на Виготски за важността на по-опитния водач, като осигурява индивидуализирана подкрепа и насоки, което е основополагащо за психологическото разбиране на учебния процес.

Принос към образованието

- Наставничество и индивидуализирано обучение: Модулът "Персонален ментор" отразява идеята на Виготски за ЗНБР, като предоставя персонализирано наставничество, което подпомага учениците да преодолеят учебните предизвикателства и да развият своите умения до максимума.
- Колаборативно учене: Подкрепяйки колаборативните проекти и Партньорското обучение, дисертацията стимулира социалната динамика на учебния процес, която е в основата на теорията на Виготски за социалното конструиране на знание.
- Ангажираност и мотивация чрез игрификация: Въвеждането на игрови елементи в обучението, което кореспондира с Бандура за значението на подсилването и мотивацията, допринася за повишаване на учебната ангажираност и вътрешната мотивация на учениците.

Принос към информационните технологии (ИТ)

- Иновативно прилагане на ИТ в образованието: Интегрирането на образователни технологии, които подкрепят моделирането и социалното учене, отразява как традиционните педагогически теории могат да бъдат адаптирани и разширени с помощта на съвременни ИТ решения.
- Развитие на адаптивни обучаващи системи: Създаването на адаптивни учебни платформи, които реагират на индивидуалните нужди на учениците, демонстрира приноса на ИТ към реализирането на психологически концепции като ЗНБР и саморегулация в дигиталната среда.

- Улесняване на достъпа до образование: Предоставянето на широк достъп до образователни ресурси чрез технологии отразява приноса на ИТ към разширяването на образователните възможности и насърчаване на самостоятелното учене, което е в съответствие с идеите на Виготски и Бандура за значението на социалната среда и саморегулацията.

Чрез тези приноси, тази дисертация демонстрира интегрирането на ключовите психологически и образователни теории в разработката на иновативен образователен портал, подкрепен от съвременни ИТ решения, което само по себе си представлява значителен принос в областите на психологията, образованието и информационните технологии.

IV. ПУБЛИКАЦИИ ПО ПРОБЛЕМАТИКАТА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

1. Филипов, М., Ролята на вътрешната и външната мотивация в учебния процес: анализ на ученическите предпочитания, e-Journal VFU © ВСУ "Черноризец Храбър", ISSN 1313-7514, бр.21/2024, Варна, 2024.
2. Филипов, М., Въздействието на саморегулационните стратегии върху академичната ефективност и училищния живот на учениците, e-Journal VFU © ВСУ "Черноризец Храбър", ISSN 1313-7514, бр.21/2024, Варна, 2024.
3. Филипов, М., Психологически поток и мотивационни динамики в образованието: Компаративен анализ на подготовката за изпити, изпълнение на домашни задачи и усвояване на нови учебни материали, e-Journal VFU © ВСУ "Черноризец Храбър", ISSN 1313-7514, бр.21/2024, Варна, 2024.